

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 119. Pontificis studium in tuendo S. Inquisitionis Tribunali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66565)

nere statuit, ut vero suo conatui o-
 ptatus alluderet exitus, ejusmodi libro-
 rum indicem, seu Catalogum per Sacrae
 Inquisitionis Ministros fieri præcepit,
 eumque postea typis impressum vulga-
 vit. Continebantur in eo non modo
 Hæreticorum, sed etiam quorundam
 Catholicorum libri contra probos mores
 conscripti: Attamen in eos, qui huic
 interdicto adversarentur, nimium seve-
 ras indicebat pœnas, nam eosdem sub-
 jiciebat excommunicationi, eosque pri-
 vatos, atque ad omnia munia, vel bene-
 ficia declarabat incapaces, nec non per-
 petuæ infamiæ notam, aliasque ejus-
 modi pœnas intentabat, atque ejusmo-
 di censuras, ac pœnas, quod adhuc ri-
 gidius videbatur, sibi soli reservavit: un-
 de contigit, quod ejus prohibitio, cum
 limites excederet, suo fructu frustraretur:
 quinimo Paulus Vergerius infamis
 ille fidei desertor adversus hunc Papæ
 indicem insanis furiis debacchabatur,
 quamvis ejusdem dicteria nullum pru-
 dentem Virum ab æquo hujus rei ju-
 dicio avertere potuerint, ac postea il-
 lius calumniæ a Jacobo Gretsero Jesui-
 ta solide fuerint confutatae.

§. CXIX.

*Pontificis studium in tuendo S. In-
 quisitionis Tribunali.*

N n 4

Eo-

Sæcul. XVI.
A C. 1557.

Sæcul. XVI
A.C. 1557.

Eodem quoque Religionis studio accensus Pontifex Inquisitionis tribunal, ejusque auctoritatem magis adhuc extendebat, quippe præter hæreses, aliquot etiam alia crimina, quæ cæterorum judicum sententiis definiri solebant, agitari voluit, & ad vindicanda ea crimina totum se addicens, magnam reorum multitudinem inquisitionis carceri includi jussit, necnon aliquot Cardinales, qui huic confessui, & judicio interessent, selegit, summumque Inquisitorem constituit fratrem Michaellem Gislerium Cardinalem Alexandrinum Ordinis S. Dominici, qui erat vir integerrimus. Insuper Papa Pœnitentiarii Majoris munus perpetuum esse statuit: Verum hæc constitutio duntaxat vivente hoc Pontifice in usum fuit deducta; illius enim successores horum negotiorum cognitionem sibi reservabant. Porro idem Paulus IV. suo zelo stimulatus eo etiam processit, ut Moronum Cardinalem cum Germaniæ Protestantibus clandestinum fovere commercium ex quibusdam indiciis suspicatus eundem capi, atque in arce Sancti Angeli custodiri juberet, quamvis hic Cardinalis ad hujus Pontificis electionem haud parum contulisset. Equidem cunctos admiratio suspensos tenebat, qua ratione fieri potuerit, quod Pontifex hunc Cardinalem

dinalem tam insignem Virum, ac de Se-
 de Apostolica adeo benemeritum, necnon
 supremi in Ecclesia subfeli dignum tam
 acerbe habuerit, unde non sine omnium
 stupore audiebatur, quod hic Cardinalis,
 qui veritates orthodoxas contra Pro-
 testantium mendacia tam strenue pro-
 pugnaverat, apud Paulum IV. in suspi-
 cionem adductus fuerit, perinde ac si hæ-
 reticorum opinionibus adhæreret, eo-
 rumque ausibus suffragaretur. Equi-
 dem hæc agendi ratio a nonnullis tan-
 quam atrox injustitia carpebatur, nec
 minor erat indignatio, ac jam olim fue-
 rat concepta, dum Polus Cardinalis in-
 timus Moroni amicus pariter de Prote-
 stantium favoribus suspectus, ac ex ea-
 dem causa a præfato Pontifice, tanquam
 re ipsa hujus criminis reus habebatur.
 Interim Paulus Papa Moroni causam
 a quatuor Cardinalibus severa admo-
 dum inquisitione examinari curabat, qui-
 bus etiam causam Guilielmi Foscarari
 Mutinensis Episcopi, necnon Thomæ
 San-Felicii Cavenfis Episcopi, qui diu
 in Inquisitionis carcere detinebatur,
 iisdem Cardinalibus demandabat. Ve-
 rum paulo post Pontifex se ab aliis de-
 ceptum cognovit, & Morono significari
 iussit, quod liber e custodia sua exire
 posset: id tamen hic Cardinalis recusa-
 bat, commotiori animo respondens, quod

Sæc. XVI.
 A.C. 1557.

N n 5   suam

Sæcul. XVI. A. C. 1557. suam famam ipsa libertate potio-
 rem haberet, suamque innocentiam vindica-
 ri vellet, quapropter Paulus, ne semet-
 ipsum damnaret, Moronum a culpa ab-
 solvere distulit, imo hic idem Cardina-
 lis nonnisi sub Pii IV. Pontificatu pristi-
 no suo honori integre restituebatur.

§. CXX.

*Ejusdem Pontificis Constitutio de
 Beneficiis.*

*Bullar. Pau-
 li IV. Const.
 12. incipit.
 inter Cast.*

Insuper ad hunc annum severa admo-
 dum ejusdem Pontificis constitutio
 refertur, quam edidit contra eos, qui
 pro obtinendis beneficiis seipsum pro a-
 liis supponerent, vel annuas pensiones
 offerrent, aut pro aliis, ut ab eis ali-
 quid consequerentur, beneficia impetrarent,
 vel etiam pro se ipsis quidem obtinerent,
 ut aliis postea cum pensione resignarent:
 ejusmodi enim fallaciæ, & nundinationes
 admodum propudiosæ, inter Curia Minis-
 tros sat frequentes erant, etiamsi Pontifex
 tres Cardinales, una cum Datario distribu-
 tionem beneficiorum præfecisset, quorum
 vigilantia ejusmodi corruptelæ deinceps præpe-
 direntur.

Eodem anno Galliarum Rex Pontificis
 exemplum secutus Villeriæ ad Cotiam
 edictum promulgari, ac die decima
 septima Maji Regii Senatus tabulis
 inferi